การศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีในการเป็นนักบัญชียุคดิจิทัลของนักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา

A Study of Accounting Professional Skills in Becoming Digital Accountants of Accounting Students at Chalermkarnchana University

จิรภัทร คงสังข์[1]และวิชาญ แสงสุขวาว [2*]

[1]สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

[2]Accounting Program, Faculty of Business Administration, Chalermkarnchana University, Nakhon Si Thammarat Campus

E-mail: Jirapat07122511@gmail.com wichan6346@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่จำเป็นสำหรับการเป็นนักบัญชียุคดิจิทัลของนักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา วิทยาเขตนครศรีธรรมราช และเปรียบเทียบทักษะดังกล่าวจำแนกตามเพศ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรคือนักศึกษาสาขาการบัญชี ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1–4 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 320 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของทาโร ยามาเน่ ได้ 178 คน สุ่มแบบแบ่งชั้นตามชั้นปีและสุ่มอย่างง่ายภายในแต่ละชั้นปี เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.89 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีทักษะทางวิชาชีพบัญชีในการเป็นนักบัญชียุคดิจิทัลอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยด้านทักษะวิชาชีพบัญชีพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.24) รองลงมาคือด้านทักษะดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.05) ส่วนด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางบัญชีมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากัน ($\bar{X}$ = 3.79) เมื่อพิจารณารายข้อ การสร้างแดชบอร์ดหรือการนำเสนอข้อมูลด้วยภาพ ($\bar{X}$ = 3.69) และการใช้ระบบ ERP เบื้องต้น ($\bar{X}$ = 3.68) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีทักษะไม่แตกต่างกันในทุกด้านที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัยชี้ว่าหลักสูตรควรเสริมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติด้านระบบ ERP และการวิเคราะห์ข้อมูล

คำสำคัญ : ทักษะวิชาชีพบัญชี, นักบัญชียุคดิจิทัล, นักศึกษาสาขาการบัญชี, ทักษะดิจิทัล, การวิเคราะห์ข้อมูล

Abstract

This research aimed to study the levels of accounting professional skills required for becoming digital accountants among accounting students at Chalermkarnchana University, Nakhon Si Thammarat Campus, and to compare these skills by gender. A survey design was used. The population consisted of 320 undergraduate accounting students in years 1–4 in the 2025 academic year; a sample of 178 students was determined by Yamane's formula and selected by stratified random sampling by year of study followed by simple random sampling within each stratum. The instrument was a five-point rating-scale questionnaire, validated by three experts, with a Cronbach's alpha of 0.89. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and the t-test. The results showed that the students' skills were at a high level in all four areas. Core accounting competency had the highest mean ($\bar{X}$ = 4.24), followed by digital literacy ($\bar{X}$ = 4.05), while data analytics and accounting information technology skills had the lowest and equal means ($\bar{X}$ = 3.79). At the item level, creating dashboards or data visualizations ($\bar{X}$ = 3.69) and basic use of ERP systems ($\bar{X}$ = 3.68) were the lowest. Male and female students did not differ significantly in any skill area at the .05 level. The findings suggest that accounting curricula should strengthen hands-on learning in ERP systems and data analytics.

Keywords: accounting professional skills, digital accountant, accounting students, digital skills, data analytics

บทนำ

ในยุคดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญต่อการประกอบธุรกิจทุกประเภท โดยเฉพาะงานบัญชีซึ่งต้องอาศัยความถูกต้อง รวดเร็ว และความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก ระบบสารสนเทศทางการบัญชี โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป ระบบคลาวด์ ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ระบบอัตโนมัติด้วยซอฟต์แวร์ (RPA) และบล็อกเชน ได้เปลี่ยนรูปแบบการทำงานของนักบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ บทบาทของนักบัญชีจึงไม่จำกัดอยู่ที่การบันทึกบัญชีและจัดทำงบการเงิน แต่ก้าวไปสู่การเป็น

นักวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินและที่ปรึกษาทางธุรกิจ (ปิยะดา แก้วประเสริฐ, 2564) ทักษะดิจิทัลจึงเป็นทักษะที่องค์กรสมัยใหม่ต้องการจากนักบัญชี (กมลวรรณ รัตนชู, 2564; ฐานิตา สมบูรณ์, 2562) และเป็นประเด็นที่สภาวิชาชีพบัญชี (2563) ให้ความสำคัญในการกำหนดมาตรฐานทักษะอาชีพบัญชี

อย่างไรก็ตาม ยังพบว่านักศึกษาสาขาการบัญชีจำนวนมากไม่มั่นใจในทักษะดิจิทัลของตนเอง และมีความรู้ด้านเทคโนโลยีไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับความต้องการของสถานประกอบการ เช่น การใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ การประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องมือดิจิทัล ความเข้าใจด้านความปลอดภัยของข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ส่งผลให้เกิดช่องว่างระหว่างทักษะของบัณฑิตบัญชีกับความต้องการของตลาดแรงงาน สถาบันอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะที่สอดคล้องกับการทำงานของนักบัญชียุคดิจิทัล (ชญานิษฐ์ ทองมาก, 2565; ลัดดาวดี พงศ์พิชญ์, 2565)

การศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชีในการเป็นนักบัญชียุคดิจิทัลของนักศึกษาสาขาการบัญชีจึงมีความสำคัญ เพื่อประเมินระดับทักษะที่มีอยู่ ระบุช่องว่างของทักษะที่ต้องพัฒนา และนำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนหรือกิจกรรมเสริมทักษะให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การวิจัยนี้ศึกษากลุ่มนักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

วัตถุประสงค์

1) เพื่อศึกษาระดับทักษะวิชาชีพบัญชีที่จำเป็นสำหรับการเป็นนักบัญชียุคดิจิทัล เช่น ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล ทักษะด้านมาตรฐานการบัญชี และความเข้าใจในระบบสารสนเทศทางการบัญชี

2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะของนักศึกษาหรือผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เช่น การเรียนการสอน การฝึกปฏิบัติ สภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี ความพร้อมของเครื่องมือ และแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง

3) เพื่อประเมินความพร้อมของผู้เรียนหรือผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในการทำงานในยุคดิจิทัล ว่ามีความสามารถเพียงพอที่จะใช้ระบบบัญชีดิจิทัล เช่น ERP, Cloud Accounting, AI Automation หรือไม่

4) เพื่อเสนอแนวทางหรือรูปแบบการพัฒนาทักษะวิชาชีพบัญชีให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานยุคดิจิทัล

สมมติฐาน

H1: ผู้ที่มีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในระดับสูงจะมีความพร้อมในการเป็นนักบัญชียุคดิจิทัลสูงกว่าผู้ที่มีทักษะต่ำ

H2: ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลมีผลเชิงบวกต่อความสามารถในการทำงานบัญชีในยุคดิจิทัล

H3: ผู้ที่มีความรู้ด้านมาตรฐานการบัญชีและระบบสารสนเทศทางการบัญชีมากจะมีความพร้อมต่อการทำงานบัญชีดิจิทัลมากขึ้น

H4: การได้รับประสบการณ์ฝึกปฏิบัติหรือการเรียนด้วยสื่อดิจิทัลมีผลต่อระดับทักษะวิชาชีพบัญชีที่สูงขึ้น

H5: ความพร้อมของเทคโนโลยีและการสนับสนุนจากสถานศึกษาหรือองค์กรส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาทักษะบัญชีดิจิทัล

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัยพัฒนาจากแนวคิดทักษะทางวิชาชีพบัญชี แนวคิดทักษะดิจิทัล แนวคิดเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี (AIS) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้ทักษะทางวิชาชีพบัญชีเป็นตัวแปรต้น ซึ่งวัดจาก 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะดิจิทัล ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางบัญชี และทักษะวิชาชีพบัญชีพื้นฐาน และกำหนดให้ความพร้อมในการเป็นนักบัญชียุคดิจิทัลเป็นตัวแปรตาม ดังภาพที่ 1

ตัวแปรต้น		ตัวแปรตาม
ทักษะทางวิชาชีพบัญชี	→	ความพร้อมในการเป็นนักบัญชียุคดิจิทัล
1. ทักษะดิจิทัล		• การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในงานบัญชี
2. ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล		• การปรับตัวต่อระบบอัตโนมัติ
3. ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางบัญชี		• การทำงานร่วมกับระบบ AIS/ERP
4. ทักษะวิชาชีพบัญชีพื้นฐาน		• บทบาทผู้วิเคราะห์ข้อมูล

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาสาขาการบัญชีระดับปริญญาตรี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2568 ชั้นปีที่ 1–4 จำนวน 320 คน (ชั้นปีที่ 1 จำนวน 80 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 75 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 85 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 80 คน)

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง 178 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามชั้นปี แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ภายในแต่ละชั้นปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (คำถามปลายปิด) ส่วนที่ 2 ระดับทักษะวิชาชีพบัญชีและทักษะดิจิทัลในการเป็นนักบัญชียุคดิจิทัล เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ และส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (คำถามปลายเปิด) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach’s Alpha) เท่ากับ 0.89 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่เชื่อถือได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขออนุญาตคณะและอาจารย์ประจำสาขา ชี้แจงวัตถุประสงค์แก่ผู้ตอบแบบสอบถาม และเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) โดยให้เวลาตอบประมาณ 2 สัปดาห์ จากนั้นตรวจสอบความครบถ้วนและคัดแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก การวิจัยให้ความสำคัญกับจริยธรรมการวิจัย โดยผู้ตอบตอบแบบสอบถามด้วยความสมัครใจ ไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ใช้ข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น และสามารถยุติการตอบได้ทุกเมื่อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้สถิติเชิงอนุมานคือการทดสอบค่าที (t-test) เปรียบเทียบทักษะจำแนกตามเพศ แปลผลค่าเฉลี่ยดังนี้ 4.51–5.00 หมายถึง มากที่สุด 3.51–4.50 หมายถึง มาก 2.51–3.50 หมายถึง ปานกลาง 1.51–2.50 หมายถึง น้อย และ 1.00–1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 178 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 65.17 และ 34.83 ตามลำดับ) กระจายในแต่ละชั้นปีใกล้เคียงกัน และร้อยละ 74.16 เคยใช้โปรแกรมบัญชีดิจิทัล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 178)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศชาย	62	34.83
เพศหญิง	116	65.17
ชั้นปีที่ 1	42	23.60
ชั้นปีที่ 2	48	26.97
ชั้นปีที่ 3	45	25.28
ชั้นปีที่ 4	43	24.15
เคยใช้โปรแกรมบัญชีดิจิทัล	132	74.16
ไม่เคยใช้โปรแกรมบัญชีดิจิทัล	46	25.84

2. ระดับทักษะทางวิชาชีพบัญชีในการเป็นนักบัญชียุคดิจิทัล

นักศึกษามีทักษะอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยด้านทักษะวิชาชีพบัญชีพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.71) รองลงมาคือด้านทักษะดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.73) ส่วนด้านทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล ($\bar{X}$ = 3.79, S.D. = 0.84) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางบัญชี ($\bar{X}$ = 3.79, S.D. = 0.81) มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและต่ำที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือความละเอียดรอบคอบ ($\bar{X}$ = 4.35) และการบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ($\bar{X}$ = 4.28) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการใช้ระบบ ERP เบื้องต้น ($\bar{X}$ = 3.68) และการสร้างแดชบอร์ดหรือการแสดงข้อมูลด้วยภาพ ($\bar{X}$ = 3.69) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับทักษะทางวิชาชีพบัญชีในการเป็นนักบัญชียุคดิจิทัล จำแนกรายด้านและรายข้อ (n = 178)

ด้านและรายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ทักษะวิชาชีพบัญชีพื้นฐาน	4.24	0.71	มาก
การบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน	4.28	0.69	มาก
การจัดทำงบการเงิน	4.22	0.72	มาก
ความรู้ด้านภาษีอากร	4.10	0.77	มาก
ความละเอียดรอบคอบ	4.35	0.65	มาก
2. ทักษะดิจิทัล	4.05	0.73	มาก
ใช้อุปกรณ์ดิจิทัลสำหรับงานบัญชี	4.12	0.68	มาก

ด้านและรายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ใช้ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปทั่วไป	4.08	0.74	มาก
ความเข้าใจระบบคลาวด์	3.95	0.77	มาก
การจัดการข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์	4.06	0.71	มาก
3. ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล	3.79	0.84	มาก
การใช้ Excel ขั้นสูง	3.85	0.86	มาก
การแปลผลข้อมูลสถิติ	3.72	0.83	มาก
การสร้างแดชบอร์ด/การแสดงข้อมูลด้วยภาพ	3.69	0.90	มาก
การวิเคราะห์แนวโน้มข้อมูล	3.89	0.78	มาก
4. ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางบัญชี	3.79	0.81	มาก
ใช้โปรแกรมบัญชี (Express/PEAK/FlowAccount)	3.92	0.82	มาก
ใช้ระบบ ERP เบื้องต้น	3.68	0.88	มาก
การควบคุมภายในระบบ IT	3.74	0.79	มาก
ความรู้ด้านความปลอดภัยไซเบอร์	3.81	0.76	มาก

3. การเปรียบเทียบทักษะจำแนกตามเพศ

ผลการทดสอบค่าทีเปรียบเทียบนักศึกษาเพศชาย (62 คน) และเพศหญิง (116 คน) พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน ได้แก่ ทักษะดิจิทัล (t = 1.12, p = .264) ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางบัญชี (t = 0.94, p = .349) ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล (t = 1.48, p = .141) และทักษะวิชาชีพบัญชีพื้นฐาน (t = 0.57, p = .571) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบความแตกต่างของทักษะจำแนกตามเพศ (ชาย 62 คน, หญิง 116 คน)

ทักษะ	t	Sig.	ผลการทดสอบ
ทักษะดิจิทัล	1.12	.264	ไม่แตกต่าง
ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางบัญชี	0.94	.349	ไม่แตกต่าง
ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล	1.48	.141	ไม่แตกต่าง
ทักษะวิชาชีพบัญชีพื้นฐาน	0.57	.571	ไม่แตกต่าง

อภิปรายผล

1) ระดับทักษะโดยรวมและทักษะวิชาชีพบัญชีพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีทักษะอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน และทักษะวิชาชีพบัญชีพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.24) โดยเฉพาะความละเอียดรอบคอบ การบันทึกบัญชีตามมาตรฐาน และการจัดทำงบการเงิน สะท้อนว่าการเรียนการสอนรายวิชาบัญชีหลักสามารถสร้างพื้นฐานวิชาชีพให้แก่นักศึกษาได้ดี ซึ่งยังคงเป็นรากฐานสำคัญของนักบัญชีแม้บริบทการทำงานจะเปลี่ยนไปสู่ระบบดิจิทัล (สภาวิชาชีพบัญชี, 2563)

2) ทักษะดิจิทัล ทักษะนี้มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับสอง ($\bar{X}$ = 4.05) โดยเฉพาะการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลสำหรับงานบัญชีและการใช้ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปทั่วไป ผลนี้อาจเกี่ยวข้องกับการที่นักศึกษารุ่นใหม่คุ้นเคยกับเทคโนโลยีอยู่แล้ว และผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 74.16 เคยใช้โปรแกรมบัญชีดิจิทัลมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นที่ว่าทักษะดิจิทัลเป็นทักษะพื้นฐานที่นักบัญชียุคใหม่ต้องมี (กมลวรรณ รัตนชู, 2564)

3) ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศทางบัญชี ทั้งสองด้านมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากัน ($\bar{X}$ = 3.79) แม้ยังอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่เกี่ยวกับเครื่องมือและระบบขั้นสูงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ได้แก่ การใช้ระบบ ERP เบื้องต้น ($\bar{X}$ = 3.68) การสร้างแดชบอร์ดหรือการแสดงข้อมูลด้วยภาพ ($\bar{X}$ = 3.69) และการแปลผลข้อมูลสถิติ ($\bar{X}$ = 3.72) ในขณะที่การใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปและ Excel ขั้นสูงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า แสดงว่านักศึกษาประเมินตนเองว่าใช้เครื่องมือพื้นฐานได้ดี แต่ยังมีความมั่นใจน้อยกว่าในเครื่องมือที่ใกล้เคียงกับการทำงานจริงในองค์กร สาเหตุที่เป็นไปได้ ได้แก่ โอกาสฝึกปฏิบัติกับระบบจริงที่ยังจำกัด การบูรณาการรายวิชาด้านการวิเคราะห์ข้อมูลในหลักสูตรที่ยังไม่เพียงพอ และข้อจำกัดด้านอุปกรณ์หรือซอฟต์แวร์ ซึ่งเป็นประเด็นที่ควรติดตามประเมินสมรรถนะด้านดิจิทัลของนักศึกษาบัญชีอย่างต่อเนื่อง (ณัฐวุฒิ แสงศรี, 2021; ชญานิษฐ์ ทองมาก, 2565) นอกจากนี้ ความรู้ด้านความปลอดภัยไซเบอร์ ($\bar{X}$ = 3.81) และการควบคุมภายในระบบ IT ($\bar{X}$ = 3.74) แม้อยู่ในระดับมาก แต่ยังต่ำกว่าทักษะดิจิทัลทั่วไป ซึ่งสำคัญต่อนักบัญชีที่ต้องดูแลข้อมูลขององค์กร

4) การเปรียบเทียบตามเพศ นักศึกษาชายและหญิงมีทักษะไม่แตกต่างกันในทุกด้าน อาจเป็นเพราะนักศึกษาทั้งสองเพศได้รับการเรียนการสอนและโอกาสเข้าถึงเทคโนโลยีในหลักสูตรเดียวกัน ทั้งนี้ควรตระหนักว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่า (ร้อยละ 65.17) และข้อมูลเป็นการประเมินตนเอง จึงควรตีความผลอย่างระมัดระวัง

5) แนวทางการนำผลวิจัยไปใช้ ผลการวิจัยสนับสนุนให้หลักสูตรการบัญชีเพิ่มการเรียนรู้เชิงปฏิบัติด้านระบบ ERP การวิเคราะห์ข้อมูล และการแสดงข้อมูลด้วยภาพ จัดอบรมหรือเวิร์กชอปเสริม จัดห้องปฏิบัติการบัญชีดิจิทัล และส่งเสริมการฝึกงานหรือโครงงานร่วมกับสถานประกอบการที่ใช้ระบบบัญชีดิจิทัล ควบคู่กับการรักษาจุดแข็งด้านพื้นฐานวิชาชีพบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาทักษะดิจิทัลของนักศึกษาบัญชีในสถาบันอุดมศึกษา (ลัดดาวดี พงศ์พิชญ์, 2565)

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังนักศึกษาสาขาการบัญชี ของสถาบันอื่น รวมทั้งผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและผู้ใช้บัณฑิต เพื่อเปรียบเทียบช่องว่างระหว่างทักษะที่นักศึกษามีกับที่ตลาดแรงงานต้องการ

2) ควรวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะจำแนกตามชั้นปี ประสบการณ์ฝึกงาน และประสบการณ์ใช้ซอฟต์แวร์บัญชี ด้วยสถิติเชิงอนุมาน เช่น การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์การถดถอย เพื่อทดสอบสมมติฐานและระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะ (จักรพงษ์ แซ่ลิ้ม, 2563; ปิยวดี ชัยสิทธิ์, 2022)

3) ควรใช้การวัดทักษะจากการปฏิบัติจริง เช่น แบบทดสอบภาคปฏิบัติหรือการประเมินผลงาน ควบคู่กับการประเมินตนเอง และใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อทำความเข้าใจสาเหตุของช่องว่างทักษะ

4) ควรศึกษาเชิงทดลองถึงผลของการจัดการเรียนรู้เชิงปฏิบัติด้านระบบ ERP และการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีต่อทักษะของนักศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กมลวรรณ รัตนชู. (2564). ทักษะดิจิทัลที่จำเป็นต่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล. *วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์*, *12*(2), 45-58.

จักรพงษ์ แซ่ลิ้ม. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมของนักศึกษาบัญชีต่อการทำงานในยุคดิจิทัล. *วารสารการบัญชีและการจัดการ*, *16*(1), 89-103.

ชญานิษฐ์ ทองมาก. (2565). การวิเคราะห์ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาบัญชีเพื่อรองรับอาชีพในอนาคต. *วารสารวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏ*, *18*(3), 112-125.

ณัฐวุฒิ แสงศรี. (2021). การประเมินสมรรถนะด้านดิจิทัลของนักศึกษาบัญชีเพื่อรองรับการทำงานในอนาคต. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏ*, *17*(1), 101-115.

ฐานิตา สมบูรณ์. (2562). ความต้องการทักษะด้านดิจิทัลของนักบัญชีในองค์กรสมัยใหม่. *วารสารวิชาการการบัญชีไทย*, *10*(2), 67-79.

ปิยะดา แก้วประเสริฐ. (2564). การเปลี่ยนแปลงของบทบาทนักบัญชีในยุคดิจิทัลและผลกระทบต่อหลักสูตรการบัญชี. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, *7*(1), 23-34.

ปิยวดี ชัยสิทธิ์. (2022). ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลของนักศึกษามหาวิทยาลัย. *วารสารวิชาการสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, *20*(3), 77-90.

ลัดดาวดี พงศ์พิชญ์. (2565). แนวทางการพัฒนาทักษะดิจิทัลของนักศึกษาบัญชีในสถาบันอุดมศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์*, *33*(1), 98-113.

สภาวิชาชีพบัญชี. (2563). *มาตรฐานทักษะอาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). New York, NY: Harper & Row.